

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

90.ÉVFOLYAM

2021. JÚLIUS

1.SZÁM

Ne Félj!

Kedves Testvérek!

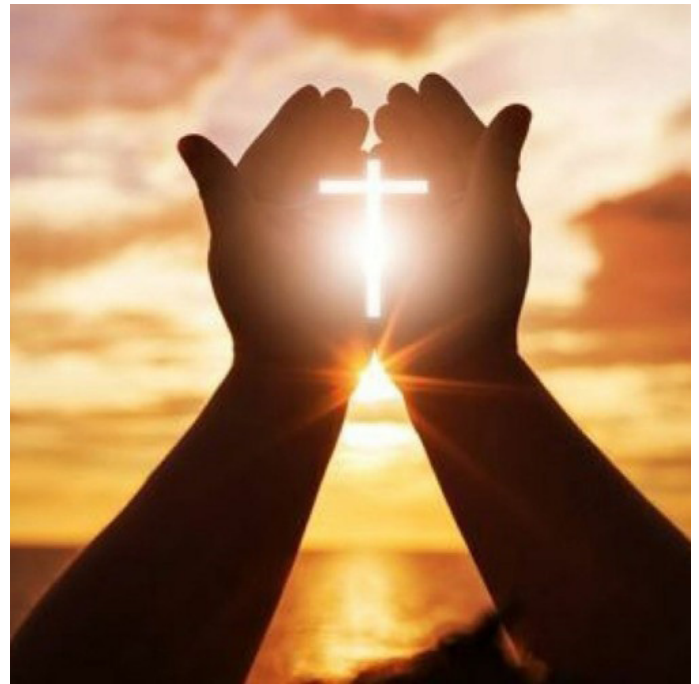
Kettős jubileumot ünnepel az amerikai magyar evangélikusság. 80 éves az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia, az Erős Vár című újság pedig immár 90 éve jelenik meg.

E kettős alkalomból szeretettel küldöm üdvözetemet a tengerentúli hittestvéreknek! A Magyarországi Evangélikus Egyház nevében szeretnék titeket támogatásunkról biztosítani: a kicsiny, de élni akaró közösség a szívünkben van. Imádságban kérjük Urunk megtartó kegyelmét. Fájdalommal értesülünk minden veszteségről, hiszen egyre többen mennek el a minden halandók útján.

Ravasz László református püspök jégablán úszó virágoskertként jellemezte az amerikai magyarságot. A jégablak sajnos egyre kisebb, talán sok virág is halódik már, de hiszem, hogy vannak új rügyek, friss hajtások is.

Mélyen szívemben élnek a találkozások néhai Brachna Gábor evangélikus főesperessel, aki chicagói ösztöndíjas koromban mindig testvéri szívvel hívott szolgálatra a gyülekezetekbe, és látott vendégül otthonában. Részt vehettem akkor az AMEK éves közgyűlésén is. Akkor fogalmazta meg azt a féltő szeretetből adódó gondolatát, amit aztán az 1986-os jubileumi füzetben is megjelentetett: „Mi lesz magyar templomainkkal, magyar anyák kezével díszített oltáraival, székeivel? Kihal belőlük a magyar szó s nem száll magyar ajkú imádság szülőföldünk népéért és egyházainkért?”

Öszintén remélem, hogy – bár a templomoktól időközben meg kellett válni – a tárgyi és főleg szellemi, lelki emlékek megmaradnak. Kérem a testvéreket, hogy tegyenek meg mindent a drága örökség megmentéséért. Ahogyan korábban is jeleztem: az anyaország és az anyaegyház ebben változatlanul kész segítséget nyújtani. Több mint tíz éve azzal a céllal küldtük Clevelandben Czenthe

Miklóst, az Evangélikus Országos Levéltár igazgatóját, hogy tekintse át és kezdje el rendezni a magyar evangélikusság hagyatékát. Ezt a munkát folytatni kell, amíg nem késő, és nem válnak a drága emlékek az enyészet martalékává. A mindannyiunk által tisztelt Brachna Gábor fenti szavai is köteleznek minket erre. Tudom, hogy Magyarország kormánya, amely az elmúlt években komoly anyagi támogatást is ad a szórványban élő magyarságnak, kész ennek a szellemi örökségnek a megőrzésében is segíteni.

Köszöntésemet annak a Jézusnak a szavával küldöm, aki a nagyon távolba szakadt, Patmosz szigetére került Jánost is meglátogatta, és ezt mondta neki: „Ne félj!” Kerülhetett a tanítvány bármilyen messzire, ő ott is az élő Úrral találkozott. Az élő Jézus ment útána.

Minden – akár a koronavírus járvány miatt – remegő szívű, félelmeiktől megkötözött, szorongásokkal és aggodással teli testvéremnek szól az üdvözet: Ne félj!

Jézus az első és az utolsó. Szép hagyomány, hogy a régiók „Jézus nevében” kezdtek egy utazást, egy évet, egy munkát, egy vállalkozást. Talán eleitek így

a "Jézus nevében" szavakkal szálltak hajóra, amikor Amerikába indultak, vagy ti is Jézushoz fohászkodva szállatok repülőre, amikor új hazát kerestetek. Őseink a nap végeztével ugyancsak Jézusnak adtak hálát. Így folyik-e le egy napunk? Ő-e a kezdet és a vég az életünkben?

Jézus az Élő. Nemcsak a Patmoszra került Jánost szólítja meg, hanem titeket is a tengerentúlon. Talán ti is kis sziget vagytok a magyarság és az protestantizmus életében.

Jézus nektek is mondja: „Halott voltam, de íme, élek!” (Jel 1,18) Az élő Jézus adjon életet az amerikai magyar evangélikusságnak. Urunk áldása legyen mindenkor veletek. Testvéri köszöntéssel:

Dr. Fabiny Tamás elnök-püspök

Hamvas Béla: Isten tenyerén ébredtem

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,
Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,
Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.
Láttam az óceánt gyermekként ragyogni
Sirályokat felette felhőkkel táncolni,
Láttam a békét az emberek szívében,
Láttam az erdőket fürödni a fényben.
Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,
Láttam az embert, és láttam a zenét,
Láttam a földet szeretetben élni,
Láttam a csöndet a széllel zenélni.
Láttam Istent amerre csak néztem,
Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,
S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél,
Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!

Évforduló - Örökség

Évfordulót ünneplünk. Amikor ezt tesszük, egy kicsit visszanezünk és előre is. Megköszönjük őseinknek, hogy lelki örökséget hagytak ránk, amikor megalapították a Magyar Evangélikus Konferenciát és az Erős vár újságunkat.

Nem tudjuk hogy mit álmodtak rólunk, a későbbi nemzedékről, de ezt a jelszót adták: egymással és egymásnak élni. Ahogyan olvastam a régebbi Erős Vár újságot nagyon megtetszett a stílusa, egyszerűen, érthetően, karizmatikusan fogalmaztak. **„Építsük Erős Várunkat, egyházunkat, amelyben Isten lelke lakozik és éltet. Erős várunk fokán kitűzött zászló ez az újság. Isten áldása legyen mindenkin aki alá áll s küzd alatta a Krisztus országáért.”**

Most hálát adunk az Úrnak hogy itt lehetünk, és bizalommal tekintünk előre. Mint megmaradt kicsiny nyáj mi sem mondhatunk mást, csak hogy együtt erősek vagyunk, míg a szétszóródásban gyengék. Már csak két gyülekezetünk maradt a 12-ből egész Észak Amerikában, mégis arra az Istenre bízunk megmaradásunkat, aki így biztat: *Ne félj, te kicsiny nyáj, mert úgy tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot!* Lk 12,32

Fogadjanak szeretettel 4 minta oldalt: 1) a legelső 1931. évben megjelent Erős Vár újság első oldalának másolatát; 2) annak az 1941 májusi cikknek az eredeti másolatát, amiben az újság az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia megalakulását hirdeti meg; 3) az „Egyenes beszéd” című teljes cikket majd a Clevelandi templom felavatásáról szóló cikk első bekezdését; 4) és a gyermekrovatból az „En már nem félek” 1938-as írást egy korabeli képeslappal együtt.

Bereczky Alianna

Volume I. Évfolyam.

1931 Október 15.

Number 1. szám.

ERŐS VÁR

MIGHTY FORTRESS

AUTHORIZED BY THE BOARD OF AMERICAN MISSIONS OF THE U. L. C. A.

Az Evangélikus Magyar Néphez.

A dátum: 1931, október 15. A név: ERŐS VÁR. Az alap; A Lutheri Paizs. Ez a három rövidke mondat sok mindent megmagyaráz annak, aki evangélikus. Megmagyarázza azt, hogy az Egyetemes Magyar Evangélikus Anyaszentegyház, mely az elmúlt hét-nyolc esztendő alatt oly rohamos és dicsőséges fejlődésnek indult, egy újabb tanujelét adja annak, hogy él. Megszületett a Magyar Evangélikus Sajtó! Reménnyel teli forró imádságok közepette született meg. Nem nagy a terjedelme ennek a lapnak, csupán nyolc oldal az egész. De mi mégis büszkén szorítjuk a szívünkhöz, mert a miénk. A miénk minden gondolatában és minden betűjében.

Célja ennek a lapnak csak egy van: szolgálni az Ágostai Hitvallású Evangélikus Anyaszentegyházat. Ez a szolgálat az apai szeretetnek a szolgálata lesz, mely nem mindég dicséretes vállveregetésekben, hanem igen sokszor kemény dorgálásban nyilvánul meg. De így van ez helyén. Így lehet csak építeni. Bűneinket nem fogjuk elkendőzni, se evangéliumi tiszta hitünknek megnyilvánulásait véka alá rejteni. Evangéliumi Egyházunk drága kincsét, az Ur Jézus Krisztusnak tiszta megváltó igazságát, minden ellenségeinkkel szemben készek leszünk mindenkoron megvédeni. Evangéliumi Anyaszentegyházunknak történelmi elhivatottságát és jogait mindenkoron hűen ápolni, s az evangélikus öntudatot nevelni, kötelességünknek tartjuk. Minden olyan evangélikus, egyházi, vagy egyleti mozgalmat, mely bármilyen módon összefüggésben van Anyaszentegyházunknak életével, erőnkhez mérten támogatni igyekszünk.

Ezen önszabta kötelességeinkkel szemben csupán egy kérélmünk van az amerikai magyar evangélikussághoz és ez az, hogy MINDEN MAGYAR EVANGÉLIKUS TARTSA KÖTE-

LESSÉGÉNEK NEM CSAK MEGRENDELNI EZT A LAPOT, HANEM AZT TERJESZTENI IS. Elsősorban az evangélikus eszmének a diadalra jutása és csak másodsorban a lap létkérdése az, mely ezt szükségessé teszi. Többet nem mondunk, csak még azt, hogy az, aki evangélikus, az tudja mi a kötelessége.

OKTÓBER 31.

Irta: Jánossy Lázár.

Hitvalló hősöknek gyenge hitű népe
Hozzád kiált ma a multak öröksége,
"Törjetek előre!"

Ne nagy büszkeséggel és öntelt reménnyel,
De az alázatnak meggyőző hitével,
"Törjetek előre!"

Ellenség nem érhet el a szivetekbe,
Hogyha a Krisztussal vagytok szövetségbe.
"Törjetek előre!"

Biztosak lehettek minden léptetekbe
Hisz' veletek Isten szerető kegyelme.
"Törjetek előre!"

Ti mégis alusztok, hitetek vesztére.
Nem biztok már többé az Ur erejébe?
"Törjetek előre!"

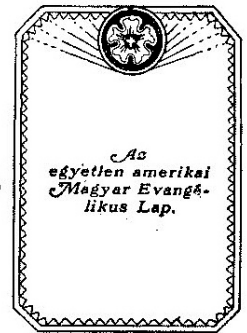
Rázzon fel titeket a mult dicsősége
Álmatlan álomból cselekvő erőre,
"Törjetek előre!"

Meddig ültök csendbe, véka alá rejtve?
Hiszen tiétek az IGE, az ESZME!
"Törjetek előre!"

ERŐS VÁR

MIGHTY FORTRESS

VOL. 9. ÉVFOLYAM.

1941 MÁJUS

No. 5. SZÁM.

1941 MÁJUS 4.

IRJUK BELE ezt a napot a szivünkbe: kettős ünnepe ez az amerikai magyar evangélikusságnak, melynek évfordulóit jubileumot fognak jelenteni egyházi életünkben.

A CLEVELAND EAST SIDEI gyülekezet ezen a napon avatta fel új templomát, mely új büszkesége amerikai magyar evangélikus egyházi életünknek. Mindenünnen Amerikában, ahol csak evangélikus magyarok élnek, jöttek, sereglettek a lelkes hittestvérek és nem győzték őszinte csodálattal magasztalni az új templomot és a mellette épült mintaszerű lelkészlakot. A templomszentelés alkalmából kiadott emlékkönyv szép, tömör szavakban fejezi ki úgy a templom, mint a paplak rendeltetését. Ezt olvassuk a templomról: "Benne és általa szolgálni akarjuk drága evangélikus hitünket, magyar fajtánkat és ezt az Új hazát, ahová az

Isten elhívott bennünket az Ő országának építésére." S a lelkészlakra ez áll: "Legyenek annak mindenkorai lakói, ősi lutheri hitünk szerint, a keresztyén családi életnek igaz példaadói, az Anyaszent-egyháznak hű szolgálói, a népnek igaz vezérei."

NT. LEFFLER ANDOR lelkész szüntelen munkálkodással elérte azt a Magyar-Amerikában egészen új és szokatlan dolgot, hogy pompás templomot épített úgy, hogy annak egész költségéből csak a negyedénél kisebb adósság marad fenn. Ebben az adóssággal oly könnyen bánó országban ezért a teljesítményért külön elismerés illeti meg őt és a vele együtt munkálkodó templomépítő bizottságot.

A MÁSIK ÜNNEP pedig ez: a templom felavatásának napján délután, az új templom irodájában mindenfelől egybegyűlt lelkészek és delegá-

2. oldal

ERŐS VÁR

1941 május hó.

tusok egyhangu lelkesedéssel kimondták AZ AMERIKAI MAGYAR ÁG. H. EV. EGYHÁZMEGYE megalakulását. Leffler Andor lelkésznek az amerikai magyar Luther Szövetség feltámasztására irányuló munkálkodásai ezzel elérték céljukat. Megalakult az a szervezet, mely hivatva van az amerikai magyarsággal szemben képviselni az eddig szervezetlen evangélikus magyarságot; hivatva van továbbá arra, hogy az Amerikai Egyesült Evangélikus Egyházzal szemben képviselje a magyar lutheránus egyház érdekeit. Egységben és összetartásban az erő. Hisszük, hogy minden gyülekezetünk egyháztanácsa kimondja AZ AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUS KONFERENCIÁBA való belépését s ezzel teljessé teszi azt a kapcsolatot, mely a Clevelandi Első Magyar ág. h. ev. Egyház új templomában megteremtődött 1941 május 4-én délután. Az új templomnak az a dicsőséges szerep jutott, hogy már a megnyitása napján EGYETEMES MAGYAR EGYHÁZI ÉRDEKEK SZOLGÁLATÁBA szegődött. Jelezze ez magyar evangélikus gyülekezeteinkben egy új irányzat kezdetét: annak, hogy ezentúl nem magunkban és nem magunknak, hanem EGYMÁSSAL ÉS EGYMÁSNAK ÉLÜNK!

ERŐS VÁR

MIGHTY FORTRESS

Official Religious Monthly of the Hungarian Lutheran Churches of America.

Az amerikai magyar ág. h. ev. egyházak hivatalos havi lapja.

Publisher — Rev. F. W. Rettmann — Kiadó

Office of Publication: — Kiadóhivatal:

161 Hazelwood Avenue, Pittsburgh, Pa.

Minden előfizetés, reklamáció, megrendelés ide küldendő.

Editors: — Szerkesztők:

Rev. Andor M. Leffler, East Blvd. and Buckeye Rd., Cleveland, O.

(Minden cikk, közlemény hozzá küldendő.)

Rev. Gábor Brachna, 1900 W. 28th St., Cleveland, O.

Rev. F. W. Rettmann, 161 Hazelwood Avenue, Pittsburgh, Pa.

Published under the supervision of the Board of American Missions of the United Lutheran Church of America, 39 East 35th Street, New York, N. Y.

Subscription price 75 cents annually.

Előfizetési díj évi 75 cent.

EGYENES BESZÉD.

AZ ÜRES TEMPLOM PADOKRÓL.

Az a tény, hogy sokan hiveink közül nem érzik, hogy milyen komoly következményeket von maga után az istentiszteletekről való távol maradás, arra ösztönzött bennünket, hogy egy pár sorban megemlékezzünk a keresztyén ember eme fontos kötelességéről.

A templom a keresztyén vallás erő-műhelye. Mit teszel te, keresztyén testvérem a keresztyén egyház eme erő-műhelyéért? Pál apostol azt mondja: "Az egyház megtestesítője Annak, aki minden mindenkben." Egy megtöltött templom a lelkésznek erőt kölcsönöz, üres padok még azt is elveszik, ami megvan. Adsz-e erőt vasárnap jelenléteddel, vagy visszatartod az egyház munkáját gondatlan távolmaradásoddal? Az az ember, aki nem tölt el idejéből otthon semmit, az árulója a családjának. Az az ember, aki távol marad egyházától, az árulója az egyháznak, mert ha mi mindnyájan olyanok lennénk, akkor nem lenne egyház.

Isten nem tud hazudni és nem mondhatja, hogy 'Jól van', mikor nincs jól. Nem cselekszel igazságosan hittestvéreiddel, mikor távol maradván az istentiszteletekről, rájuk bízod, hogy ők végezzék el a te munkádat is. "Én kérlek titeket, testvérek," — mondja Pál apostol — "hogy ajánljátok fel testeteket, mint élő áldozatot, szent és elfogadható az Urnak, ami a ti kötelességetek."

Egy templom jelleme és befolyása az istentiszteleteket látogatók jellemétől és számától függ. A gyéren látogatott istentiszteletek nem nagy építői a hitnek. Töltsünk meg egy templomot emberekkel, mindjárt meglátjuk, hogy milyen más ott még a levegő is! Ha minden hívő úgy gondolkozna mint a hanyag evangélikus, akkor csakhamar megszűnne az Anyaszentegyház. Vajjon tényleg ezt akarod-e elérni, mert mások szemében ezt jelenti gondatlan cselekedeted? Minden alkalommal, mikor távol maradsz az istentiszteletekről, az egyház ELLEN szavazol, s különösen a te SAJÁT egyházad ellen. Egy egyházközségi tag sem nőhet isteni kegyelemben, ha nem látogatja rendszeren az Isten Házát. S ne feledjük el, hogy senki más nem tudja azt a bizonyos jót megtenni, amit te elmulasztasz megtenni akkor, mikor távol maradsz a templomtól. Senki sem

egy parancsolat és nem azért adta az Ur, hogy megszegjük. Az autó egy áldás, ha az az Isten Házába visz, de egy átok, ha elvisz attól a helytől, ahol Isten akar veled találkozni. Vendégeid vannak? Hozd el őket magaddal! Hadd tudják meg ők is, hogy Isten és az Anyaszentegyház az elsők az Ur megszentelt napján. Ezért tisztelni fognak, nem pedig megróni. Ha megrónak, akkor nem méltók arra, hogy barátkozz velük. Különben is Isten barátsága jön először.

Majdnem bizonyos, hogy visszaesést jelent — még pedig a bünbe való visszaesést — az, hogy ha nem vagy az Isten Házában akkor, amikor ott lehetnél. Maga az a tény, hogy távol maradsz, bizonyítja azt, hogy elvesztettél buzgóságodból. A templomodnak szüksége van rád minden vasárnap reggel!! Ha te hiányzol, akkor azt mindenki megérzi! Gondold csak meg, keresztyén testvérem, hogy mit jelent majd neked az öreg kor, ha mindég messzebb és messzebb esel az Isten Házától? "Légy hív mind halálig és én neked adom az életnek koronáját." De mi lesz akkor, ha nem vagy hü? . . .

A clevelandi templom felavatása

Míntha az ég is ünnepelt volna! Tiszta kék égből örömmel ragyogott le az ünnepre gyülekező tömegre az Isten áldott napja. Utoljára gyűlt egybe a gyülekezet és a messze vidékről egybesereglett evangélikuság a Rawlings Avenuen levő régi templomba. Egyszerű, régi templom: meglátszik rajta a kor, a kezdet nehézségei; meglátszik rajta az is, hogy milyen egyszerű és nehéz sorsban éltek itt Amerikában a magyarok azokban a régi időkben, mikor ezt a templomot megvették.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Szükségesnek és illőnek tartjuk, hogy ezen első számunkban köszönetünket tolmácsoljuk és elismerésünket fejezzük ki Petrovics Milán pittsburghi magyar festőművésznek, aki az Erős Vár cimlapját számunkra megtervezte és elkészítette teljesen díjtalanul. A Luther címer, mely mindenkor szimbólikus kifejezője volt az evangélikus vallási felfogásnak, nagyon találóan lett a művész által az egész cimlap alap gondolatául választva. Legfőbb óhajunk az, hogy ahhoz a gondolathoz, melyet a művész szimbólikusan kifejezett, mi mindenkoron hűek tudjunk maradni.

A szerkesztő.

1938. szeptember hó

"ERŐS VÁR"

Ötödik oldal

GYERMEK ROVAT

Szerkeszti:
RETTMANN
FARKASNÉ

"ÉN MÁR NEM FÉLEK..."

L AJCSI meg Jánoska ballagtak a játszótér felé. Jánoska így szólt a barátjához: "Mondd csak Lajcsi, miért nem aludtál te tegnap még éjfélkor sem? Apukám mondta, hogy még akkor is égett a villany a szobádban."

"Óh, én aludtam — felelte Lajcsi — de én csak világosban szeretek aludni, mert a sötétben félek az ördögtől."

"Miért félsz?"

"Te talán nem félsz? Hát nem emlékszel, hogy a tisztelendő bácsi is azt mondta, hogy az ördög mint ordító oroszlán szertejár keresve, akit elnyeljen?"

"Igen, emlékszem, de ugy-e azt is mondta, hogy minket az Ur Jézus megvásárolt az ör-

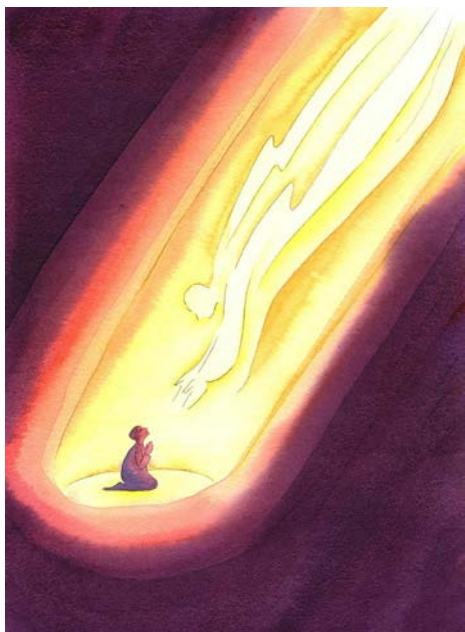
dögtől, hogy egészen az Övéi legyünk. Azért nem kell már félnünk az ördögtől, mert nem vagyunk az övéi."

"Ezt én is tudom — aggodalmaskodott Lajcsi — de mégis félek, hogy hátha csinállok olyasmit, amiért mégis az ördögé leszek. Tegnap is sok gyufát gyujtogattunk a garázs mögött s anyukám azt mondta, ha ilyet csinállok, bizony elvisz az ördög."

"Nem visz el — bizonykodott Jánoska — a multkor mondta nekem az Édesapám, hogy akit Jézus megváltott, az már mindég az övé marad. Tudod, az ugy volt, hogy mentünk apámmal egy nagy hidon és nagyon fujt a szél és én nagyon féltem, hogy a szél belevisz a vízbe. Erősen fogtam Apám kezét, de a szél még erősebben cibált, ugy, hogy csak mindég féltem. Akkor Apám azt mondta, hogy engedjem el a kezét és akkor ő fogta meg az én kezemet jó erősen s akkor már nem féltem, mert éreztem, hogy ő aztán igazán erősen fog engem. S akkor azt mondta nekem Apám, hogy ezt csinálja velünk Jézus Krisztus is, mikor megvált. Ő is olyan ersen fogja meg a kezünket, hogy senki se tud tőle elszakítani. Mutatta is otthon a bibliában, ahol Jézus azt mondja, hogy az "én juhaim soha el nem vesznek és senki ki nem ragadja azokat az én kezemből." Azért nem félek én már az ördögtől, mert Jézus erősen fogja a kezemet.

Megfeszített és Feltámadott

Következetesen együtt kell szemlélnünk a golgotai keresztet és a feltámadást. Az első esetben arról van szó, Isten Báránya magára vette a világ bűneit, a mienket is. A második eset a halál feletti győzelmet jelenti. Így jön a következmény, aki hisz Őbenne, annak megbocsáttattak a bűnei és örök élete (üdvössége) van.

Ez annyira egyszerű, hogy "csak" boldogan kellene rácsodálkoznunk, és hálával imádnunk a mi Urunk Istenünket. Ez a mi élő reménységünk, ez töltheti be a szívünket, lelkünket, és ha ez így van, akkor bizodalomunk lehet afelől, hogy a földi életünknek nem a temető a végállomása, hanem a temető - ahogy régen egy lelki mentorom mondta s képszerűen értendő - csak egy átszállóhely az üdvösség, a beteljesedés, az isteni boldogság, tisztaság, békesség, harmónia, teljesség felé. Nem elégedhetnénk meg ennyivel? Ránézve a keresztre, a Megfeszítettre, a Feltámadottra, és békesség járná át a szívünket. Miért nem lehetséges ez?

Talán mert fogyatékos a hitünk? Töprengeni kezd az ember, hogy ez a halál utáni létezés hogyan is képzelhető el. Első reflexem az lenne, hogy sehogy sem, mert nincs rá kellő fogalom, nincs rá megfelelő szó, hogy adekvát módon leírjuk az Isten országát, a mennyet, az üdvösség valóságát, és azért sem, mert ott még nem jártunk, azt még nem tapasztalhattuk meg, hiszen most még hitben járunk és nem látásban. A kérdező felebarátot mégis tiszteletben kell tartani. Mit is mondhatunk?

Először azt, hogy mi a fontosabb? Az én emberi okoskodásom, vagy az, amit az Úr Jézus mond? Hallgatunk rá? Figyelünk rá? Követjük Őt? Ugyanis mi hiába okoskodunk, az a fontos, amit a szent ige mond.

Mi még nem jártunk ott, ahonnan Ő jött. S amennyit szükségesnek tartott elmondani az üdvösségünk érdekében, annyit el is mondott nekünk. Szemléljük így ezt a témát!

Milyen lesz a Mennysorság? Nincs rá földi szó, nincs földi fogalom. Alázattal be kell látnunk szókincsünk szegényességét. Elég lehetne az, hogy hidd el a szívedben, hogy van ez az örök élet, a halálunk utáni valóság, és készülj rá megtéréssel, amiben benne van a bűneink felismerése, bűneink bocsánatának kérése a keresztfá tövében, ugyanakkor készüljünk rá kíváncsisággal is, vajha milyen is lesz az, mi ott vár ránk! Csak nehogy az legyen végzetünk, hogy esetleg kimaradjunk belőle, mert akkor hiábavalóvá lett minden töprengésünk. Isten mentsen meg ettől!

Szentírási tájékozódás jelenthet nekünk segítséget, de itt is be kell látnunk, hogy elsősorban képekkel találkozunk majd. Miért nem elegendő annak hittel elfogadása, hogy "meg van írva: „*Amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el Isten az öt szeretőknek.*” (1.Kor 2,8).

Minden töprengésünket azzal a hittel kellene lezárunk, hogy "annak örüljete, hogy a nevetek fel van írva a mennyben" (Lk 10,20.) Mert ha hitünk hiányában az okoskodó és kételkedő kérdéseink miatt kimaradnánk ebből az országból, akkor elkönnyelhetnénk magunknak az örök veszteséget. Mert meghalunk. S mindennek vége? Vagy mégsem? Szívesebben hallgatók az én Uramra, Jézus Krisztusra, aki életét adta értem a Golgotai kereszten, és az Atya feltámasztotta a halottak közül, és aki az üdvösségünk érdekében a szükségeseket elmondta. Nemcsak beszélt, meg is halt értünk a kereszten és az Atya feltámasztotta a halottak közül. Mit kérdezett Jézus Mártától Lázár sírja közelében? "*Hiszed-e ezt?*" (Jn 11,21-27).

Meghalunk, de ezzel nincs vége!

Tekintsünk át itt egy rövid vázlatot a témáról, de folyamatosan kérjük a mi Urunk megvilágosító Szentlelkét, hogy ne tévelyegjünk, hanem Ő növelje a mi hitünket. (Lk 17,5).

Meghalunk, tény, s ami után következik? Először is hisszük és valljuk, hogy majd "az idők végén" vissza fog jönni a mi Urunk az utolsó ítéletre, s akkor lesz az általános feltámadás. Itt felvetődhet máris: mi történik a halálunk pillanata és Krisztus visszajövele között eltelt időben? Alázattal tudomásul kell venni, hogy a Szentírás nem sokat mond a halálunk és a feltámasztásunk közötti időszakról. Az Úr egy döntés elé állít bennünket: vagy hiszünk neki, vagy önhittent

válaszokat fabrikálunk. Annyit mondott el erről Jézus, amennyire nekünk szükségünk van az üdvösségünk érdekében.

S ami a halál után következik?

Azt az etapot, ami a halálunk és Krisztus visszajövele között eltelik "köztes időnek" vagy "köztes állapotnak" nevezik, aminek Krisztus visszajövele vet véget a történelem végén. Nagy vita folyt és folyik arról, hogy ez alatt az idő alatt hol vannak a halottak (hol leszünk). Egyesek szerint alszunk, mások szerint a gyehenna és a paradicsom kétféle túlvilági állapotának valamelyikében leszünk. Akik az alvásra tippelnek, teljes öntudatlanságot emlegetnek, akik a halál utáni tudatos életre szavaznak, azt mondják, hogy Gyehennában vároznak a nem igazak, a paradicsomban az igazak. Ezt a szakasz Krisztus visszajövele és az utolsó ítélet zárja le. Itt ezzel az összefoglalással a céloom egy rövid áttekintés. Akár az öntudat nélküli alváselméletet vallja valaki, akár az ellentétét, a tudatos létet, egy tény, mindkét állapotnak Krisztus visszajövele vet véget.

Így következik utolsó ítélet, aminek kettős következménye lesz, s igazából erre kellene felkapnunk a fejünket! Vagy vagy! Vagy a "második halál" következik, ismert nevén a kárhozat, amiről egyesek úgy vélik, hogy vagy örök megsemmisülést jelent, vagy az örök szenvedést a pokoli "tűz tavában". Akármelyikről legyen is szó, Isten mentsen meg minket ettől. A másik "vagy" az üdvösség. A pozitív folytatás az örök üdvösség.

Sokkal inkább gazdagítsuk a hitéletünket annak számbavételével, hogy mi vár ránk majd abban az örök országban. Tekintettel egy gyülekezeti újság befogadó képességére, csak utalhatok rá, hogy miben érdemes lelkileg elmélyednünk, amikor elgondolkodunk az örök üdvösségünkről.

S ami a mennyben következik

Egy különleges változáson megyünk keresztül, amiről János apostol ezt írja: "Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem lett nyilvánvaló, hogy mivé leszünk. Tudjuk, hogy amikor ez nyilvánvalóvá lesz, hasonlónak leszünk hozzá, mert olyannak fogjuk őt látni, amilyen valójában." (1 Jn 3,2) S szól erről Péter apostol is: "drága és hatalmas ígéretek kaptunk, hogy általuk isteni természet részeseivé legyetek" (2 Pét 1,4). Pál apostol: "az Úr Jézus Krisztust is várjuk..., aki az ő dicsőséges testéhez hasonlónak változtatja a mi gyarló testünket." (Fil 3,20-21.).

Micsoda grandiózus lehetőség! Még akkor is, ha megtorpan a fantáziánk, de imádkozó képviségekben elmélyülve lenyűgözhet bennünket ez a csodálatos

mennyei kilátás. Mindezt hívő szívvel - Szentlélek ajándékeként - felfogni még csak-csak lehetséges, de szegényes fogalmainkkal kifejezni szinte lehetetlen. Mégis kell róla beszélnünk! Csak ízelítőként vegyünk néhány kívánatos elemet!

Töltsön el bennünket az az öröm, hogy lesz ott egy örök otthonunk, ahol részesei leszünk a ragyogó mennyei dicsőségnek, megtapasztaljuk, átéljük Istent, Krisztusunkat, angyalokat. Ahol egészséges mennyei testünk lesz, és ott majd mindent érteni fogunk, mert nemcsak rész szerinti ismereteink lesznek, hanem látásunk. Békénk és biztonságunk lesz, nyugalom és harmónia, fantasztikus öröm és boldogság maradéktalanul, és mindennek idői kötelve nincsen, nem lesz, amit azzal a jelzővel érzékeltetünk, hogy örök, örökkévaló. De ez az örökkévaló nem időkategória, hanem egy tökéletes állapot, amiben semmi szerepe nem lesz az időnek, mert az idő minden esetben mulandó. Az idő csak ennek a mi látható, teremtett világunknak a része.

Ha van bátorságunk egy kis képi (meditációs) elmélyülésre, akkor szabad és érdemes hívő lélekkel olvasni és képek szintjén átélni pl. a Jelenések könyvének 21-22. fejezetét, ahol olvashatunk az új égről és földről, az új Jeruzsálemről, és ha figyelmesen olvassuk az ige sorait, akkor minden egyes képben a szépséget, tökéletességet, egészséget, teljességet, harmóniát kell felfedeznünk. Meglátunk!

Akinek van füle hallja, akinek van szeme lássa! Fület és szemet a Krisztusba vetett hit által az Atyától kapunk a Szentlélek segítségével. S majd csak rádöbbenünk, hogy nem dúsgazdag ékszerészek árlistájáról van szó, amikor színaranyról, jaspiskőről, zafírról, smaragdról, karneolról, topázzról, jácintról, gyöngyökről (nem mindet említem, ott van leírva a Jel 21-22-ben) olvasunk, hanem ezek a nagyon is drágának feltűnő földi dolgok ott csak közönséges utcakövek, falak építőelemei, egyszerű építőanyagok lesznek, mert ránk egészen más szépségek és értékek várnak ott. Ha ott ezek a mi szemünkben oly becsesnek látszó értékek csak holmi utcakövek lesznek, mennyivel inkább kellene érzékelnünk a ránk váró igazi szépséget.

Ha sikerül mindebben elmélyedni, akkor hit által már itt ebben az életben kaphatunk olyan belső látást, ami segítségünkre lesz abban, hogy felismerjük, vannak felesleges kérdéseink. De még ezek a felesleges kérdések mégsem teljesen feleslegesek, mert eljuttathatnak bennünket a Lélek segítségével János apostolnak arra a lelki állapotára, amit a Feltámadott Jézus sírjánál élt át: "Látott és hitt." (Jn. 20,8.)

Ribár János ny. esperes-lelkész

Az Érintés Mk 5,25-34

Volt ott egy asszony, aki már tizenkét éve vérfolyásban szenvedett. Sok orvos sokféle kellemetlen kezelésnek vetette alá: Mindenét rájuk költötte, de hasztalan, egyre rosszabbul lett. Hallott Jézusról, ezért átfurakodott a tömegben, és hátulról megérintette a ruháját. Így gondolkodott magában: „Ha csak a ruháját érintem is, meggyógyulok.” És azonnal megszűnt a vérfolyása. Érezte testében, hogy meggyógyult bajából. Jézus nyomban észrevette, hogy erő ment ki belőle. Megfordult a tömegben, és megkérdezte: „Ki érintette meg a ruhámat?” Tanítványai ezt válaszolták: „Látod, hogy szorongat a tömeg, mégis azt kérdezed: Ki érintett meg?” De ő mégis körülnézett, hogy lássa, ki volt az. Az asszony félve, remegve előlépett – mert hisz tudta, hogy mi történt vele –, odaborult eléje, és őszintén bevallotta neki az igazságot. Ő így szólt hozzá: „Leányom, hited meggyógyított téged. Menj békével, és bajodtól megszabadulva légy egészséges!”

Van egy barátunk, Józsi. Ő egy olyan ember, aki a logikus gondolkodásban, számolásban, írásban akadályozott, így született. Itt volt nálunk néhány napra. Egyik reggel arra ébredtem, hogy az ágyunk szélén ül, és ezt mondja nekem: aranyoskám, madárkám, jól aludtál? Elég furcsa érzés. A férjem mellettem alszik, és valaki azt suttogja: aranyoskám. Nem szoktunk hozzá az ilyesmihez. Egyáltalán, félünk az erős érzelmektől. Aztán a nagyfiúnkhoz is bement, és megsimította az arcát, ami pedig neki volt egy kicsit furcsa. Nevetett rajta. Talán az intézeti múltja miatt is van az, hogy nagyon szereti megérinteni az embereket, ki akarja fejezni nyitottságát és szeretetét. Meg aztán nincsen benne az a beépített gát, amit mi a „normál” életben mindannyian működtetünk.

Elmentünk együtt egy rendezvényre. Sokan voltak ott, óhatatlanul is meglökte egyik ember a másikat. Ezt megszoktuk, hiszen például a tömegközlekedésben nagyon bensőséges közelségbe kerül az egyik ember a másikhöz. A járvány örületében furcsán meg is kérdőjeleződött mindannyiunkban saját intim határa: akarom, hogy megérintsenek? Vagy éppen nem? Mindenesetre Józsi ott is lazán odament kislányokhoz, és megsimogatta őket. A lökdösődésben adott egy furcsa érintést, amitől megijedtek. Talán a pénztárcámat akarja elvenni? - gondolhatták. Meg még sok minden eszébe jut az embernek, ha egy felnőtt odamegy hozzá, és azt mondja, szeretlek téged, aztán megsimogat.

Józsi bárkihez odamegy, és a lehető legtermészetesebb módon hozzáér. Szeretetet ad, szeretetet kér. Aztán néha elkezd üzletelni. Órákat árul, cserébe csavarhúzókat vásárol. Ugyanakkor végtelenül érzékeny minden érzelmi rezdülésre.

Ezekben a napokban egyszer férjemmel összecsatantunk itthon. Azonnal átölelt engem is, később együtt mindkettőnket, és mondta a mondókáját: szeretlek titeket.

Eszembe jutott az a történet, amikor a vérfolyásos asszony megérintette Jézust. Megérezte, hogy volt egy nő, aki hasonló szeretettel, vágyakozással érintette meg őt, mint a mi Józsink. Az érintés, ez a finom mozgás, mennyire más tud lenni, mint amikor a tömeg lökdös! Azok az érintések sterilek. De ezer közül is megérezzük, ha valaki ki akarja fejezni szeretetét.

Micsoda görbe tükör ez minékünk! Pilinszky sora juthat eszünkbe: „Elnézlek, mint egy gyermek és te megijedsz e pillantástól. Fenyegetők egy gyermek szemei, kivált lámpaoltáskor, amikor Isten esendő fényeit kioltják...” (Pilinszky János: Bölcső és nem koporsó)

Van egy ember, akinek az a baja, hogy bárkihez odamegy, mert mindenkivel beszélgetni szeretne, és a legváratlanabb pillanatban megsimogat, és azt mondja, szeretlek. Nem furcsa ez? Miért félelmetes ez a gesztus? Miért riasztó ennyire, ha valaki szeretetével lefegyverez? Valószínűleg a sok rémhír miatt is, meg azért is, mert már annyian megöltük magunkban a kisgyereket. Már lelkünk mélyére, jó mélyre küldtük azt a valakit, aki szintén szeretne odabújni bárkihez, és azt mondani, szeretlek. A védtelen, pici gyermek-énünket nem engedjük szóhoz jutni, mert félünk, hogy akkor végünk lesz!

Volt egyszer Jézus környezetében egyetlen nő, aki így, védtelen, icipici gyerekként ment Jézushoz.

A gyerekek hisznek az érintés mágiájában. Tudják, hogy a kéz gyógyít, a simogatás valóságos erő. És néha nagyon furcsa dolgokat is művelnek. Megijedünk, ha ezekre később, felnőtt módon visszagondolunk. Ezt a bennünk élő gyereket tudja csak megszólítani Jézus. A harcossal, az erőssel, az önvédelmi reakciókkal nem tud mit kezdeni. Sokféle úton jutunk el a gyermeki létezéshez, de egy biztos: felnőtt páncélzatban nem leszünk képesek a hitre. Talán azért örülök annak, hogy Józsi itt volt, mert egy nagyon kemény és világos tükrökben láthattam magam. És érdemes néha ezekbe a pontos tükrökbe belenézni!

Jairus is belenézett akkor ebbe a tükörbe... hozzá ment Jézus, meg hozzánk is jön.

Fekete Ágnes teológus, Budapest

A paradicsomjainkat és a paprikáinkat ki kellett karózni és fel kellett kötözni mert szépen megnöttek valamint karókat tettünk azok mellé a növények mellé is, ahova eddig nem került. Ha most ránézek a kertemre, akkor egy karó ültetvényt látok. De, ami talán láthatatlan, azok az apró zsinetek, melyek a növényt oda rögzítik a karókhoz. Önmagában a karó nem sokat érne, együtt a zsineggel alkotnak igazi tartó rendszert. Biztos vagyok benne, hogy az életünkben is számtalan ilyen láthatatlan, észrevehetetlen tartó, megtartó „zsinet” van, mely segíti a növekedésünket és megtart, ha nagyok a szelek és a viharok. Kellenek a karók is, hogy tartást és irányt adjanak az életünknek, különben elterülnénk a földön, amikor elérnek a megpróbáltatások. De a karók segítenek akkor is,

A karók

A karó tartást ad, a zsinet kapcsolatot

amikor termést hoz a növény, hogy ne törjenek le az ágai a súly alatt. A karó tartást ad, a zsinet kapcsolatot. E kettő együtt segíti a növekedést és a termés beérését. Legtöbbször ezek láthatatlanul ott vannak az életünkben. Csak akkor tűnik fel a hiányuk, amikor nincsenek, amikor a támasztékunk eltörött. De az is előfordulhat, hogy túlnövi

a növény a karóját, nagyobb és magasabb lesz, mint a támasztéka. Az sem jó, mert letörhet a teteje, nem lesz mibe kapaszkodnia. Együtt kell növekedni vagy úgy is fogalmazhatok, hogy együtt növekszik velem az életem támasztéka. Hol vannak az életem támasztékai? Mi ad tartást az életemnek? A hitem? A hivatásom vagy a családom? A „karó” szóban ott rejlik a „kar” szavunk, mely a tartást, megtartottságot jelképezi. Tartanak akkor is, amikor én ezt nem látom vagy nem veszek tudomást róla, de akkor is, ha én ezt nem akarom. Kar, karó, akaró... igen, növekedni akarok és nem szégyen a számomra, sőt erőforrás, hogy vannak az életemben támasztékok, láthatatlan zsinetek, mert ettől nem gyengébb, hanem erősebb lehetek!

Czöndör István ev lelkész

Nyári Gondolatok

Ha valaki megkérdezné most, azt mondanád: elfáradtál. Úgy érzed a világ összes fáradtsága a testeden, a lelkeden, az életeden. Fáradt vagy. Nem tudod, hogy meddig tudod magad tartani. Hisz erről szólt az életed. Igaz? A tartásról.

Tartottad a szavadat, ott voltál, ha kellettél, de tartottad a távolságot azoktól, akikben nem volt tartás. Tartottad a hátadat másokért és csak te tudod mekkora erő kellett, hogy egyenesen tartsd a fejed, amikor azt akarták, hogy lehajtsd. Tartottad a tempót, és bármennyire erőtlenség voltál, tartottad azt is, akinek nem maradt semmennyi.

A karjaidban tartottad a kisbabád egész nap, közben otthon mindent te tartottál kézben. Eltartottad a családot. Nyitva tartottad másnap a szemed, mikor egész éjjel nem aludtál, de nyitva tartottad a lelkedet akkor is, mikor rég be kellett volna zárni.

De leginkább tartottad mindig magad, amikor nem volt más választásod, mint kitartani.

Tudod mit nem tartottál soha? Szünetet a rohanásban. Sosem tartottál egy pillanatot, ami csak rólad

szólt. Nem tartottál egy csendes lélek pihenőt.

Kérlek. Állj meg egy pillanatra. Csoda, hogy fáradt vagy? Állj meg és pihenj. Minden megvár. Eddig mindig te tartottál valamit, vagy valakit. Most vegyél egy mély levegőt és hagyd, hogy téged tartson tenyerén az Isten.

Braun Gábor

Pár hete, alig, hogy éledezett az ország a koronavírusos bénultságból, amikor végre újra szabadabban lehetett mozogni, és mikor érkeztek az egyre bátrabb buzdítások az itthoni nyaralásokra, elképesztő mennyiségben árasztották el a legismertebb közösségi portált a belföldi turizmust sárokozó megosztások. Ilyenek, mint például: „alig vártuk már a családommal, hogy végre kiszabaduljunk az otthoni bezártságból és elmehecsünk pár napra nyaralni. Kicsi kis megta- karított pénzünkkel leutaztunk a Balatonra, és elképedtünk mindattól, ami ott várt. Csillagászati árat fizetve jutottunk be a strandra, majd a büfében egy árva lángosért annyit elkértek, hogy alig tudtuk kifizetni, nem szólva a pohár sör megfizethetetlenül magas áráról. Hamarabb haza kellett jönnünk, mert nem bírtuk a balatoni árakat megfizetni...” Ezt a szöveget ne keresse senki a neten, én találtam ki, de számtalan hasonló hangvételi és tartalmú iromány ihlette. Utána néztem, finoman szólva sem feleltek meg a közölt árak a valóságnak, magyarán, vaskos csúsztatásokat, hogy mit nem, hazugságokat osztottak drága honfitársaim. Mintha kifejezetten azzal a szándékkal ültek volna le a gép elé, hogy elvegyék az emberek kedvét a nyaralástól. És hogy elhítsék a balga fejekben, ez a kormány még a bajban is mindenkiről több bőrt akar lenyúzni, ember, legjobb hát, ha otthon maradsz a fenekeden, mert „ezek” csak ártani akarnak neked...

A nagyobb gond azonban az, hogy komoly károkat lehet okozni egymás illetén hergelésével. Mert amikor hónapokra leállt az idegenforgalom, s éppen megindulna valami, fölfelé a gödörből, a hasonló hazugságoknak kimutatható gazdasági kára is lehet. Egyszerűen és röviden: milyen lélek lakozik

Csillagoltogatók

abban az emberben, aki kedvét leli hamis hírek gyártásában, a másoknak való károkozásban...?

Ilyenek lennénk, mi, magyarok? Igaz lenne, hogy ha egy közülünk kidugja a fejét, száz másik kéz nyúl utána, hogy visszahúzza? Nem kellene inkább örülni annak, hogy valaki elindul fölfelé, sikerül neki valami, amire az életét tette? Miért nem gondoljuk végig szavaink, tetteink következményeit? Miért csak pillanatnyi hangulatok, indulatok alapján rögtönözünk? Megfontolt-ság? Előre látás? Hová lettek?

Bruno Ferrero olasz katolikus pap-író egyik története jut eszembe. Favágók járták az erdőt. Végezték a dolgukat, ez volt a megélhetésük. Kiválasztották a szemre való épületfákat, selejtezték a gyenge fácskákat, ritkították az erdőt ott, ahol azt túl sűrűnek találták. Egy napon, találtak egy rissz-rossz faléhrát. Ott állt a fenyvesben, neki-támasztva az egyik fának. Nézegették, korhadt volt már, foghíjas is volt már. Semmirevaló már ez a létra -, mondta az egyikük. Majd fogta a fejszét és néhány jól irányzott fejszecsapással összeaprította. Egy rendes tüzet se lehetne már rakni belőle - mondta. Majd odébb álltak. És egyikük sem tudta, hogy esténként erre a létrára mászott fel egy kis ember, hogy meggyűjtse a csillagokat. Attól kezdve nem világitottak a csillagok az erdő fölött.

Csillagoltó emberek élnek közöttünk. Úgy vélik, azzal tesznek jót, ha kiosztanak másokat, kritizálnak, de nem mutatnak utat. Kizárnak de nem nyitnak ki egy másik ajtót. Mert az orruknál sem látnak tovább, nem gondolkodnak - de ők a hangosak, a megmondók. Azt hiszik, a hirtelen döntések viszik előrébb a világot.

Ti meg, kedves csillaggyűjtogató emberek! Ne fáradjatok el, lelkesedésetek ne hunyjon ki, csak ezt kívánom. Mert ti hordoztok a hátakon jövőt, ti gyűjtötök fényt a sötétségben bolyongóknak. „A szó elrepül ki tudja, kit hogyan talál. A szó messze száll ki tudja, hol áll meg végül. A szó veszélyes fegyver és van, aki fegyvertelen.” - énekelte egykor az Illés. De ti ezt jól tudjátok...

Lupták György

Reményik Sándor: A szőnyeg visszája

Kétségbe esem sokszor én is
A világon és magamon,
Gondolva, aki ilyet alkotott:
Örülten alkotott s vakon.

De aztán balzsamként megenyhít
Egy drága Testvér halk szava,
Ki, míg itt járt, föld angyala volt,
S most már a mennynek angyala:

„A világ Isten-szötte szőnyeg,
Mi csak visszáját látjuk itt,
És néha - legszebb perceinkben -
A színéből is - - valamit.”

1933 február 6.

KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKI HIVATAL
TÁRSADALMI KAPCSOLATOK IGAZGATÓSÁGA

tel: (+36-1) 224-5081
fax: (+36-1) 224-5017
www.keh.hu

Iktatószám: KEH/03228-2/2020.

Nt Tamásy Éva asszony és
Dr. Mekis Éva asszony részére
ERŐS VÁR AMEK
18493 High Parkway
Rocky River, OH 44116
USA

Tisztelt Nt Tamásy Éva Asszony! Tisztelt Dr. Mekis Éva Asszony!

Kérem, engedjék meg, hogy Áder János köztársasági elnök úr megbízásából ezúton köszönjem meg az Amerikai Magyar Evangélikusok Lapjának tiszteletpéldányát.

Budapest, 2020. augusztus 24.

Jó egészséget kívánva, tisztelettel üdvözlö Önököt:

Nagy Bercel
igazgató

SÁNDOR-PALOTA
H-1014 Budapest,
Szent György tér 1.

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKÁÉRT FELELŐS MINISZTERI BIZTOS

Iktatószám: NFMB/ 4 / A / 2021.

Nt. Tamásy Éva és
Dr. Mekis Éva részére

Erős Vár, 18493 High Parkway, Rocky River, OH, 44116

Tisztelt Nt. Tamásy Éva!

Tisztelt Dr. Mekis Éva!

Köszönettel megkaptam az „Erős Vár” 90. évfolyam 3. számát. Már a címe is utal rá, hogy egy olyan kiadványt tarthat az olvasó a kezében, amelynek olvasása meglehetősen gyertyaláng lehet a nehézségekkel terhes sötétségben. Magyar honfitársaink akkor sincsenek egyedül, amikor a világ egy távoli pontján élnek, s ez az Önök fáradhatatlan munkájának és odaadó szeretetének köszönhető.

Közösségteremtő munkájukhoz további sok sikert és jó egészséget kívánok ebben az embert próbáló, nehéz időszakban!

Budapest, 2021. január „11.”

Üdvözlettel:

Dr. Szilágyi Péter

1051 Budapest, Széchenyi István tér 7-8.
+36 1 795 6771

Szerkesztőségünkhöz két köszönő levél is érkezett, Dr. Szilágyi Péter Nemzetpolitikáért Felelős Miniszteri Biztostól és Áder János köztársasági elnök hivatalából. Ezek másolatát most örömmel osztjuk meg mindenkivel.

Adományok

Kedves Testvéreink! Szeretettel és hálással köszönjük meg azok Testvéreink adományát, akiknek szívügyük, hogy az Erős vár újság megjelenessen immár 90 éve. Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciának missziója az Erős Vár újság megjelenése a szétszórtságban élő nemcsak magyar evangélikusok felé, hanem minden magyar testvéreink felé is. Kérjük segítsenek abban, hogy tovább tudjon a lap működni. A cikkek írói és a szerkesztő szeretettel és felajánlásból végzik ezt a szolgálatot. A nyomda költség 250-300 dollár, a postaköltség 400 dollár. Ennyibe kerül egy alkalommal az Erős Vár újságunk. Várjuk adományait, illetve az AMEK tagsági díjat, amely egy évre 20 USA dollár. Az Erős vár újság éves díja 6 USA dollár az USA területen, 8 dollár Kanadában és 12 dollár európai ill. tengerentúli területeken. Mivel jubileumot ünnepeünk, hálás köszönettel fogadunk erre is adományokat.

Adománylista a következő:

Berezly Géza Id., OH, 50 dollár
Bernhardt Róza, OH, 50 dollár
Csiszér család, OH, 50 dollár
Falk Viktor, OH, 10 dollár
Fehér Adél és István, OH, 30 dollár
AMEK tagság
Fogarassy Kimberley Gabriella,
NY, 81 dollár Édesanyja emlékére
Fördös Kati, OH, 20 dollár
Gombocz István, OH, 20 dollár
Lovagi Ada, OH, 10 dollár
Lukacs, Johna Renee Frank, CA,
25 dollár

Melegh Mária, OH, 20 dollár
 Mészáros Csongor, PA, 100 dollár
 Papp Éva , FL, 30 dollár Papp
 Gábor emlékére
 Rátoni-Nagy Tamás , OH, 30 dollár
 Rogness, Michael Eva, MN, 30
 dollár
 Rózsahegyi Ida, OH, 10 dollár
 Szabó Éva , OH, 15 dollár
 Szabó Judit , NJ, 25 dollár
 Szeebach Etelka, OH, 20 dollár
 AMEK tagság
 Szontagh George, TX, 20 dollár
 Temesvári István , OH, 10 dollár
 Tomaschek László, Dr, OH, 100
 dollár
 Tóth Gregely, Dr, FL, 20 dollár
 Toth Steven, TX, 36 dollár
 Vass George , IL, 30 dollár
 Virágh Ágnes , OH, 20 dollár
 AMEK tagság
 Magyarország:
 Fejes István és neje, HUN, 30 dollár
 AMEK tagság
 Kanada:
 Kölley Tiborné, Canada, 20 dollár
 Must Éva, Canada, 20 dollár

Ösztöndíjas bemutatkozás: Balázs Fanni

*„Harcold meg a hit nemes harcát,
ragadd meg az örök életet, amelyre
elhívattál, amelyről vallást tettél
szép hitvallással sok tanú előtt.”*
(1Tim 6,12)

Pál apostolnak az első Timóteushoz írott szavaival szeretném köszönteni a kedves olvasót. Ezt az ígét már konfirmációm óta szívemen hordozom, különleges szerepe van életemben ennek az igeverznek. 22 évvel ezelőtt Sárváron láttam meg a napvilágot. Sárvár számomra mindig is különleges helyet foglalt el a szívemben nem csupán azért, mert itt születtem, hanem azért is, mert számtalan jó emlék, érzés köt ide e kicsiny városhoz. Itt jártam óvodába, általános iskolába, a helyi gyülekezetbe, itt készültem fel a konfirmációra, érettségire, az egyetemre. 2018 őszén kezdtem meg tanulmányaimat a Magyarországi Evangélikus Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakán. Abban az évben 11-en kezdtünk a Teológián. Számomra ez az év számtalan meglepetést, ajándékot és örömet hozott az életembe, amely mind inkább azt erősítette meg bennem, hogy szeretnék lelkészként szolgálni az Úrnak. A Teológiára való jelentkezésemet sok vívódás, imádság és találkozás

előzte meg. Miután nyolcadik osztályos koromban konfirmáltam az akkori sárvári lelkész úr, Gyarmati István szolgálata alatt, úgy éreztem, hogy nem tudok úgy középiskolában tovább tanulni, hogy ne kapjak hittan oktatást. Mivel középiskolás tanulmányaimat nem egyházi iskolában végeztem, ezért a konfirmációs ünnepség után szinte azonnal jelentkeztem Gyarmati lelkész úrnál és feleségénél, hogy szeretnék középiskolásként is hittan tanulni. El is kezdtük ezeket az órákat és nagy örömünkre a következő két évben újabb két fiatal kapcsolódott be ezekbe az alkalmakba. Mindez idő alatt formálódott, érlelődött bennem az a gondolat és érzés, hogy szeretném az Urat lelkészként szolgálni. Inentől kezdve szinte már párhuzamosan készültünk az egyetemi jelentkezésre, valamint a hittan érettségire. 2018 tavaszán, nyarán sikeres érettségi vizsgát tettem hittanból a Kőszegi Evangélikus Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskolában, melynek 4 éven át voltam vendégtanulója. Emellett pedig beadtam jelentkezésemet a Teológiára, majd pedig sikeres felvételi vizsga után megkezdtem a teológiai tanulmányaimat. Ahogyan visszaemlékezek az első évemre a Teológián ezek a szavak helyeződnek a szívemre: hála, ajándék, lelkeség, derű, csodálkozás, gyümölcsöző kapcsolatok, különleges oktatók. Ezek mindegyike olyan pozitív élmény és érzés, mely azóta is kísér és mindmáig meghatározza az életemet. Jelenleg a harmadik évemen vagyok túl és egyre inkább érzem, hogy ez az én utam. Egyetemünkön minden évben lehetőség van arra, hogy külföldi ösztöndíjra pályázzanak a hallgatók. Ebben a

tanévben pedig én is jelentkeztem az amerikai ösztöndíjra, Columbusba. A kérdésre, hogy miért pont Amerikába szeretnék egy évet eltölteni ösztöndíjasként a válaszom az lenne, hogy vonzz az ottani lelkiség, gyülekezeti élet és ezeken túl még sok minden más is. A sárvári evangélikus gyülekezetünknek van egy testvérgyülekezeti kapcsolata a Bedford-i Lutheran Church of the Savior-al. Korábban közös programokon és alkalmakon is részt vehettem velük, amikor Magyarországon volt a gyülekezetük egy látogató csoportja. Nagy élmény és öröm volt velük közösen szolgálni az Úrnak és remélem, hogy ez majd a következő évben is megvalósulhat. Izgatottan és örömmel várom a kiutazást, az ott eltöltött időt, mely hiszem, hogy áldott találkozásokat rejt majd magába.

Balázs Fanni harmadéves teológus-lelkész szakos hallgató

Márai Sándor Isten megtalálásáról

Mindig messze keresik valahol az Istent, a nagy dolgokban, mintegy távcsővel és nagyítóval, a csillagok, felhők és végtelenségek között. De én már tudom, hogy biztosabban megtalálom Őt az egészen kis dolgokban, a véletlenekben, a jelentéktelenségben, azokban a pillanatokban, mikor csodálkozva pillantunk fel, valamit értünk, amit az elébb, az élet sivatagjai és szakadécai között vándorolva, nem értettünk. Ez a pillanat, mikor egyszerű és világos lesz valami, ami az elébb homályos és érthetetlen volt, ez a pillanat, mikor fölénk hajol Isten. Hiszek benne? Néha azt hiszem, csaknem frivolitás és túlbuzgalom hinni benne. Több és más Ő annál, semhogy hitem vagy tagadásom eldöntené kettőnk viszonyát.

Ösztöndíjas bemutatkozás: Hegedűs Kende

Erős vár a mi Istenünk, üdvözlöm a kedves Testvéreket!

A nevem Hegedűs Kende, és idén egy másik hallgatótársammal együtt nekem adatott meg a lehetőség, hogy a Blaho-Miller alapítvány ösztöndíjának keretében egy évig Columbusban, a Trinity Lutheran Seminary képzésén vegyek részt. Magyarországon az Evangélikus Hittudományi Egyetemen teológiát hallgatók, emellett pedig Eötvös Lóránd Tudományegyetemen hallgatók történelmet, immáron negyedik éve. Mikor az egyetemen megtudtam, hogy lehetőség van egy amerikai ösztöndíjra, egyből úgy éreztem, hogy ezzel a lehetőséggel nekem mindenképpen élnem kell, ugyanis már középiskolás korom óta komoly érdeklődést mutatok az ország kultúrája iránt. Én magam lelkészcsaládban nőttem fel, édesapámon túl mindkét nagyapám, is lelkész volt, az egész családuknak otthonosan mozog a Magyarországi Evangélikus Egyházban. Személyes életemben is mindig kiemelt szerepe volt a hitnek, az Istennel való kapcsolat fontosságának. Pályaválasztásom idején a teológia és történelem iránt érdeklődtem leginkább, emiatt döntöttem úgy, hogy ilyen irányba szeretnék továbbtanulni. Mindemmel azonban mindig is nagy érdeklődéssel voltam főképpen az amerikai filmművészet iránt, amelyeken keresztül megismerkedtem az ország kultúrájának egy-két fontosabb elemével, és annak gondolkozásmódbeli sajátosságaival. Ezzel együtt pedig igyekeztem megismerni az Egyesült Államok történelmét, különös tekintettel a politikára, illetve az egyházi vonatkozásokra. Emiatt nagyon vártam, hogy végre személyesen is megismerhessem az amerikai kultú-

rát, annak minden pozitívumát és természetesen annak árnyoldalait is egyaránt.

Az elmúlt másfél év embert próbáló történései többek között az én utazásomat is döntő mértékben befolyásolták, ugyanis eredetileg 2020 augusztusától 2021 májusáig szólt volt az ösztöndíjam. A koronavírus-járvány miatt azonban el kellett halasztani azt. Eleinte fél év elcsúszással számoltunk, ám végül csak egy teljes évvel később alakultak úgy pandémia okozta különleges feltételek, hogy azok lehetővé tegyék utazásomat. Az elmúlt esztendőm így az állandó bizonytalanság érzésében telt, ami után talán a megszokottnál is nagyobb megkönnyebbüléssel tölt el a tudat, hogy végül is megadatik nekem ez az élmény. Emiatt, úgy érzem, még nagyobb hálával tartozom az Úrnak.

A következő évemhez nagyon pozitív érzésekkel, és hatalmas várakozással állok hozzá. Remélem lesz szerencsém minél több Amerikában élő magyar testvért megismerni, és kérem az Urat, hogy az Államokban töltött időmet kísérje figyelemmel, és Ő vigyázzon rám.

Örni bácsi

Mihály Ernőre, a kelet-clevelandi First Hungarian Church utolsó felügyelőjére emlékezve

Örni bácsit én tkp. alig ismerem: hiszen 11 évvel ezelőtti amerikai, clevelandi utam egy hete alatt találkoztam vele: sem előbb, sem később. Fabiny Tamás püspök küldött ekkor az amerikai magyar evangélikus levéltári iratok rendezésére, felmérésére.

A nyugat-clevelandi parókián laktam, Tamásy Éva lelkésznő biztosított szállást. Ugyanakkor a hét nagy részében a kelet-clevelandi „First Hungarian Church” legendás (hajdani, elmúlt) magyar Buckeye-negyedében levő épületében dolgoztam. A lelkésznő itteni munkám támogatására Örni bácsit kérte meg, nem is kérhetett volna jobbat, és Örni bácsi ennek a feladatnak teljes mértékben elegendet tett. Minden reggel jött autójával, elmentünk a kelet-clevelandi templomba, majd a napi munka után visszavitt a szállásra.

E rövid, de intenzív hét alatt volt alkalmam megismerni Örni bácsit és rajta keresztül a fenti legendás magyar gyülekezetet, és negyed szellemét. Mert Örni bácsira emlékezve meg kell mondani, hogy talán már nem sokan vannak, akik ennek a különleges világnak hiteles tanúi voltak. Egy kis „magyar föld” több ezer kilométerre, a nagy Amerika kellős közepén.

Örni bácsi, azaz Mihály Ernő született clevelandi volt. Azaz született amerikai, azon belül magyar. Szinte akcentus nélkül beszélt a magyart. Hogyan is lehetséges mindez? A Buckeye-negyedről azt tartották a 20.szdz. elején, hogy talán a 6. legnagyobb „magyar város”. A magyar negyed népes volt, önelátó: és ahogy Örni bácsi mesélte: az ablakba olyasmit raktak ki, hogy

„Mi beszélünk angolul!”. Meg azt is mesélte, hogy a néger (fekete) kalauz a Buckeye negyednél magyarul (!) kiáltotta: „Magyarok, kiszállás!”

Örni bácsi tehát Amerika közepén születve magyar kultúrában, nyelvben és öntudatban nőtt fel. Azt őrizte idős koráig, a szó szoros értelmében: hiszen a kelet-clevelandi templom istentiszteletén lelkéssel együtt talán négyen voltak. Mintegy rég elmúlt világ emléke maradt meg zárványként az „elfeketült”, hajdani magyar negyedben az evangélikus templom (rajta kívül már csak a katolikus templom maradt meg). Bizony fájdalmas volt nekik, ahogy az 1960-as évektől rohamosan változott meg a magyar negyed összetétele, és mára már magyar mutatóba is alig akad benne.

Örni bácsira visszatérve: lelkesen mutatta be Clevelandet, de leginkább magyar (és evangélikus) emlékeit. Nyugatról keletre autózva mindig más utat választva mutatta be Cleveland városrészeit, magyarázva jellegzetességeit: itt az anglikán templom, ott a szabadkőművesek központja. természetesen megmutatta az igazi clevelandi különlegességet: a Népek ligetjét, azon belül is a magyar kertet. Ahol néhány neves magyar szobra, mellszobra? látható. Itt egymás mellett a Cleveland-be kerülő különféle európai népek mutatták be kultúrájukat. A magyarok Ady Endrét, Kölcsey Ferencet, Madách Imrét, Liszt Ferencet örökítették meg.

Örni bácsi a kelet-clevelandi gyülekezet felügyelője volt: a hajdani, nagy múltú: FIRST HUNGARIAN – most így írom csupa nagybetűvel gyülekezet közösségének talán egyik utolsó képviselője, leszármazottja. Örni bácsi mesélte, hogy mikor a területileg illetékes püspök a templom feladására akarta őket rábeszélni: azt mondta neki: püspök úr, hát az a First Hungarian,

ezt meg kell őrizni (ebbe minden benne volt). Örni bácsi a gyülekezet korábbi templomát is büszkén mutatta be. Elvitt a szomszéd szláv negyedbe is, ettünk valamilyen szláv ételt, ők még részben talán megmaradtak.

Örni bácsi hűségesen őrizte, szinte „utolsó várvédőként” a kelet-clevelandi magyar evangélikus szigetet. A Kossuth-Hallt, a szép kis templomot, a Leffler-könyvtárat, a parókiát. Szinte úgy volt berendezve ez az egész, mintha 3-4 évtizede megállt volna az idő, minden úgy maradt, a lakók elhagyták. A berendezés azt az időt képviselte. Szinte megjelent a szemünk előtt a régi gyülekezet, a tagság, a sürgés-forgás, az élénk gyülekezeti élet.

Örni bácsi az utolsó nap kijelentette, hogy bizony onnan semmit el nem vihetek, mert amíg ő van, addig őrzí a régi gyülekezetet. Ennek bizony nem örültem, de tudomásul vettem. Így aztán csak néhány duplum-példány került haza, bár az sem kevés. Szerencsére időközben a Brachna-hagyatékot beadták a levéltárba, és mégis elég sokat tudhatunk meg erről a régi, elmerült világról.

Mert sajnos amiről most írok, amire emlékezem, az tudtommal már a múlté: időközben a kelet-clevelandi templomot is el kellett adni. És sajnos attól tartok, hogy a benne levő drága magyar emlékek, könyvek, iratok, fotók, száz év drága magyar élet emléke is jórészt elveszhet(ett)... (Tamásy Éva: Az iratok nem vesztek el, sikerült megmentenünk.) Mégis és pont ezért őrzöm Örni bácsi emlékét: alakját és személyét, mint ennek a magyar világnak az egyik utolsó, hiteles képviselőjét.

Nyugodj békében Örni bácsi! Emléked őrizze a bárhol a nagyvilágban élt magyarok hírét őrző nemzeti emlékezet!

Czenthe Miklós levéltárvezető

Torontói Magyar Evangélikus Egyház Gyülekezeti élet a járvány idején

Isten hűséges, és nem hagy titeket erőtokön felül megpróbálni; sőt a megpróbáltatással együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is. (1Kor 10,13)

Tény: Mi vagyunk az utolsó élő magyar nyelvű evangélikus gyülekezet Kanadában. Utolsó templomi istentiszteletünk 2020. március 8-án volt megtartva; a Kanada/USA határ nem sokkal ez után lett lezárva. A lelkész-nélküliség igazából nem új számunkra, hiszen a gyülekezet az 1927-es megalakulása óta szórvány gyülekezetként működik, az utóbbi közel 50 évben clevelandi beszolgáló lelkészek irányításával (Nt Bernhard Béla (1978-2003) és Nt Tamásy Éva (2004-)). Azonban mostanáig a nyári hónapok kivételével sosem maradt el istentisztelet – sajnos a járvány ebben is újat hozott életünkbe.

Gyülekezetünknek nincsen saját tulajdonú temploma, hanem már megalakulásunk óta (94 éve) egy német eredetű evangélikus gyülekezet templomában tartjuk istentiszteleteinket. Az ő templomunk részben a mi otthonunk is; például saját szekrényekben tároljuk iratainkat és a rendezvényeinkhez szükséges egyéb dolgokat. Eleinte reménykedtünk – közelről figyeltük a határt és rendeleteket. Én többet vettem részt zoom istentiszteleteken és figyeltem mikor mennek ők vissza. Szomorúan tapasztaljuk azonban, hogy a gyülekezet a mai

napig sem tartja az istentiszteletüket a templomban - még a nyári és kora őszi időszakban sem, amikor a helyi szabályzat ezt lehetővé tette volna.

A feladat adott – próbáljuk a gyülekezetet életben tartani. Mivel viszonylag kevesen vagyunk, a hangulat családias. Fontos hogy mindenki tudja és érezze, számíthatunk egymásra. A legidősebbek telefonos lelki gondozása változatlanul folyik, hiszen istentiszteletre ők amúgy is csak ritkán jártak. Eleinte lelkészünk időnként felvett számunkra rövid áhítatot, amit levelező listánkon is megosztottunk, de személyes kapcsolat építésére a január óta skype-on havi 1 alkalommal tartott beszélgetés és áhítat jobban alkalmas. Egyházi körlevelünket és az „Erős Vár” című Észak-amerikai evangélikus újságot is eljuttatjuk minden evangélikus családba.

Rendszeresen töltöm fel tartalommal egyházunk Facebook oldalát, amit sokan követnek. A járvány pozitív hatása számunkra az volt, hogy lényegesen több magyarországi internetes tartalom és istentiszteletet lett elérhető, aminek időzítése a 6 óra időeltolódás miatt számunkra ideális. De ide so-

rolhatnám az otthoni evangélikus egyház által szervezett kerekasztal beszélgetéseket, rádió és tv műsorokat, egyházi énekek felvételét és több más számunkra fontosabb anyagokat is.

Egyházunk aktívan részt vett a Torontói Magyar Gyülekezetek közös ádventi istentiszteletén és az ökumenikus imahét januári alkalmán is. Az ádventi rendezvény az akkor még látogatható baptista imaházban volt megtartva. A szolgálattevők között - az evangélikusok képviselőiben – magam is jelen voltam. A januári istentisztelet viszont a város lezárása miatt ismét a virtuális térbe szorult. Az öt szolgálattevő között Nt Tamásy Éva képviselte egyházunkat.

Ami új a pandémiában, hogy tavasz óta részt veszünk a „Segítő Kezek” helyi szervezetet munkájában, aminek célja a torontói magyar idősök és rászorultak megsegítése. A kimondottan magyar összefogásból, magyar emberek és szervezetek adományai által működő mobil, az ételt házhoz is szállító „Food Bank” működését egyházunk is támogatja adománnyal és önkéntes munkával.

Túl a tárgyilagosságon – én már nem félek, nem vagyok hajlandó félelemben élni. A kanadai természet gyönyörű, felfedezem közvetlen környezetem csodáit. Teszem csendben a dolgom és keresem Isten jelenlétét a hétköznapjaimban. És sokkal közelebb érzem magamhoz 1 év elteltével azt a bibliai első egyházat, ahol a hitélet elsősorban az otthonokban és szívekben zajlott.

Dr Mekis Éva – felügyelő

A szerző meteorológus, a torontói Környezetvédelmi Központ tudományos munkatársa.

A fenti cikkem a HID magazin 2021/2 számában jelent meg. Örömmel osztom meg ebben az újságban is, aminek szerkesztője vagyok.

Torontói Hírek

MAGYAR ÁGOSTAI
HITVALLÁSÚ EVANGÉLIKUS
EGYHÁZ

Lelkész: Tamásy Éva, Beszolgáló
lelkész: Tamásy Zoltán. Templom:
116 Bond Street, Toronto.

Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34
Langbourne Pl., Toronto, ON, M3B
1A9 (minden posta ide küldendő).
Tel.: (416) 300-9305. Istentisztelet,
júl-aug. kivételével, a hó 2. és 4.
vasárnapján du. 4-kor.

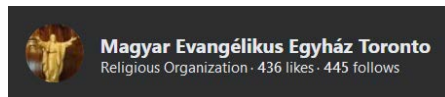
Kedves Testvéreink! A szívünk szakad meg, hogy 15 hónapja már nem találkozhatunk az istentiszteleten a testvérekkel. Sajnos még mindig nem tudjuk, hogy mikor nyit ki az amerikai-kanadai határ illetve a templom. Eddig havonta online skype program (Evangélikus egyház Toronto címen) segítségével tudtuk megtartani az istentiszteletet és így beszélgetni is tudtunk.

Imádkozunk egymásért és azért, hogy újra személyesen is találkozhatunk az isten házában, istentiszteleten. Ezért kopogunk az Úr szívében. Az első istentisztelet Isten segítségével a nyári szünetet követően szeptember 12-én lenne a templomunkban.

Szeretettel imádkozunk azért is, hogy vége legyen ennek az egész rémálomnak ami körülöttünk bennünket ebben a másfél évben. Különösképpen Isten vigyázó szeretete legyen idős testvéreinken: Bottlik Eszter, Gyergyai Ilona, Bakó László, Dr Jeney Piroska. Ezzel az áldó

igével erősítjük őket: *Én vagyok az Úr a te gyógyítód.* 1 Mózes 15,26. Az égi orvos erősítse őket.

Gyülekezetünk Facebook „Magyar Evangélikus Egyház Toronto” oldalát igyekszünk rendszeresen istentiszteletekkel és egyházi alkalmakkal bővíteni.

Végül egy örömhír: új gyülekezeti taggal bővültünk, Horváth Ildikó és kisfia Jordan Isaac Oszkar Hunter személyében. Nagyon örülünk nekik, és bízunk benne, hogy nemsokára kiszolgáltathatjuk a keresztség szentségét Jordánnak. Isten gazdag áldása legyen az édesanya, az édesapa és a gyermek életén.

Akroni Hírek

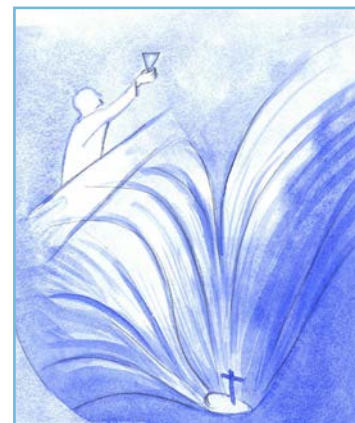
SZABAD MAGYAR EGYHÁZ

2627 Copley Road, Akron,
OH 44321. Beszolgáló lelkész:

Tamásy Zoltán. Főgondnok:
Balogh Csaba, a Szeretetotthon
igazgatója: Dömötör Erzsébet
Istentisztelet időpontja: a hó 1.
és 3. vasárnapján 11 órakor

Imádságos szeretettel gondolkodunk Dömötör Erzsébetre. Kívánjuk az áldott orvos Jézus gyógyító segítségét, hogy tapasztalja meg ezt a csodás ígét: *Az Úr a te gyógyítód.*

Kérjük hittestvéreink segítségét. Amennyiben tudnak olyan személyről, aki nem tudja már magát ellátni, ápolásra, családias kiszolgálásra, finom magyar ételre vágyik, annak jelentkezését várják bentlakásos szeretetotthonba, a Bocskai házba (Assistant Living). Havonta 1500 dollár a bentlakás díja. Érdeklődni a (330) 703-9556 telefonszámon lehet.

Isten kegyelméből Pünkösdtől már a templomban tarthatjuk istentiszteletünket déli 12 órától.

Hétköznap a Női Kör szerda délelőtt 10 órakor és csütörtök este 6 órakor találkozik. Péntekenként magyar iskola és óvoda foglalkozás van 5 órától. Minden hónap első és harmadik szombatján irodalmi estet tartunk. Ezek az alkalmak a gyülekezeti teremben vannak. Legutóbbi irodalmi kör keretében Gárdonyi Géza írói munkásságával foglalkoztunk. Tőle származik ez a nagyszerű gondolat:

"Ahol én felnőttem, ott az Isten a családhoz tartozott. Ez adott tartást a háznak és a falunak..." /Gárdonyi Géza/

Minden hónapban a környékbeli magyar lelkészek számára Pásztor Kört tartunk. Komoly igetantitást hallhattunk Dr Hangyás László testvérünkötől a Jelenések könyvéből, a Zsidókhöz írott leveléből és jelenleg az Apostolok Cselekedeteiből. A Pásztor Kör célja, hogy egymás hite által gazdagodjunk, mélyítsük Istennel és egymással a kapcsolatunkat. Szeretnénk, ha ez meglátszódná a lelkipásztori szolgálatunkban is. Jó együtt lenni és átélni az egység ajándékát. Felköszöntöttük Nt Tamásy Zoltánt 60. születésnapja alkalmából, sok áldást kérünk életére, szolgálatára.

Clevelandi Hírek

ELSŐ MAGYAR EVANGÉLIKUS
ÉS NYUGAT

Vasárnapi és ünnepnapokon az istentisztelet helyszíne: 20300 Hilliard Blvd. Rocky River, OH 44116. Lelkeszi és főesperesi Hivatal, valamint a hétközi alkalmak 18493 High Parkway, Rocky River, OH 44116. Tel.: (216) 961-6895. Felügyelő: Tóth Domján Klára. Lelkész: Tamásy Éva

Keresztelő volt templomunkban. Isten gyermekevé fogadta Cameron Adam Panasewicz-et, a szülők 3. fiúgyermekét. Isten adjon testi-lelki fejlődést ennek a drága gyermeknek.

Imádságos szeretettel gondolunk beteg, idős testvéreinkre: Bernhard Rózára, aki szeretetotthonban van, Szeless Bertára, Német Sándorra, Vucskó Évára, Könyves Mihályra, Lovagi Adára és Csépes Elzára 98. születésnapján Floridában. Isten szeretetének gyógyító ereje legyen velük.

Szeretettel emlékezünk Thurner Kati néniére, aki Floridában elhunyt életének 93. esztendejében. Isten adjon neki örök életet.

Magyar iskolánk és óvodánk július végéig tart, augusztusban szünet, majd szeptemberben ismét várjuk a gyermekeket. Íme egy jókedvű gyermek csoport:

Organistánk Pásztor Gréta zongoraművész Arizónába költözött, ott folytatja doktori tanulmányait a Zeneművészeti Egyetemen. Nagyon sajnáljuk, hogy elment tőlünk, egy szép koncerttel búcsúzott tőlünk. Köszönjük Gréta 4 éves szolgálatodat. Krisztus szeretete adjon erőt, hogy tehetségeddel mindig őt szolgálj.

A Nemzetpolitikai Államtitkárságnak és Bethlen Gábor Alapnak hálás köszönetünket fejezzük ki, hogy gyülekezeti termünkben konyhát alakíthattunk ki, mintegy 6 ezer dollár értékben. Természetesen ebédeket, vacsorákat főzhetünk és a fehér terített asztalok mellett is építhetjük a testvéri kapcsolatokat. Köszönet a konyhát építő Dávid Csaba mesternek csodálatos munkájáért.

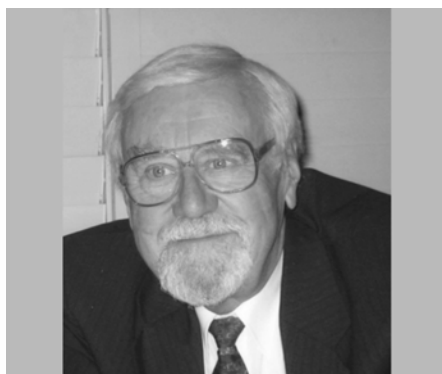

Gyülekezetünk Facebookon a „Lutheran friends” néven érhető el. Isten békéje legyen velünk és bennünk, lelkipásztori szeretettel

Tamásy Éva lelkész

Megemlékezés Böjtös Lászlóról

Dr Fabiny Tamás

Megrendítő hírt kaptam Clevelandból. Nem sokkal 90. születésnapja előtt elhunyt Böjtös László építész, korábbi tiszteletbeli főkonzul, az amerikai magyarság kiemelkedő képviselője. Hitét és egyházszeretetét meghatározta, hogy édesapja Vadosfán volt evangélikus lelkész.

Lelkesen támogatta az 1956-os forradalmat, amelyet fiatal építésként és friss házasként élt át. A bukás után elhagyták Magyarországot, Ausztriában a Keresztyén Ifjúsági Egyesület biztosított nekik szállást, majd – még december végén – a Lutheránus Világszövetség támogatásával Amerikába kerültek. Itt kellett feleségével, Györgyi-vel mindent előről kezdeniük, hivatásukban mindketten sikeresek voltak. Büszkéek voltak arra, hogy lányaik és unokáik is jól beszélnek magyarul.

Számos személyes élményem van Böjtös Laciról. Amikor 1985–86-ban Chicagóban voltam ösztöndíjas, akkor nemcsak clevelandi otthonukban láttak sokszor vendégül, de bevezetettek az emigráns magyarság kulturális életébe is. Vezető egyénisége volt a Magyar Baráti Közösségnek, amely évente szervezte az Itt-ott nevű magyar értelmiségi találkozót. Kérésére abban a Bécsi kapu téri templomban áldhattam meg Anita lányuk házasságát, ahol annak idején ők

is esküdtek. Olyan kiváló barátaiak voltak jelen ezen a szép alkalmon, mint Csoóri Sándor, Czine Mihály vagy Pomogáts Béla.

Elvitt számos általa tervezett épületbe. Összesen nyolc templomot épített: ötöt Ohióban, kettőt Chicagóban és egyet Pennsylvániában. Büszke volt ezekre a munkáira. Ugyanakkor fájtnak az amerikai magyar evangélikusság hanyatlása.

A rendszerváltozás után Budapesten is számos alkalommal találkoztunk, de igazán emlékezetes számomra az a látogatás, amelyet Pröhle Gergely országos felügyelővel 2009. november 26-án tehetünk náluk. Büszke családfőként valóságos pátriárkaként viselkedett. Akkor egyházunk nevében átadhattuk neki a Prónay Gábor-emlékérmet és az azzal járó oklevelet. Azon ez az indoklás és ez a bibliai ige szerepelt: „Böjtös László tiszteletbeli konzulnak, evangélikus presbiternek, az összmagyarságért végzett szolgálataért, különösen is az evangélikus identitás megőrzése érdekében.

„Buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban” (1 Kor 15,58).

Megjegyzés: Clevelandi egyházunk “West Side Hungarian Lutheran” YouTube csatornáján emlékeztünk meg Böjtös Lászlóról.

<https://youtu.be/7xVAwjfi7t8>

MINDENNAPI KENYÉR

Jézus Krisztus mondja: Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas! (Lk 6,36)

JÚLIUS

1. 1Kor 12,19-26 • ApCsel 15,1-12
2. Fil 2,1-5 • ApCsel 15,13-35
3. Jón 4,1-11 • ApCsel 15,36-16,5

Szentháromság utáni 5. vasárnap

4. Lk 5,1-11 • 1Kor 1,18-25 • Zsolt 7
5. Gal 1,13-24 • ApCsel 16,6-15
6. Róm 9,14-26 • ApCsel 16,16-22
7. Ez 2,3-8a • ApCsel 16,23-40
8. ApCsel 15,4-12 • ApCsel 17,1-15
9. 2Kor 12,1-10 • ApCsel 17,16-34
10. Fil 3,12-16 • ApCsel 18,1-22

Szentháromság utáni 6. vasárnap

11. Mt 28,16-20 • Róm 6,3-11 • Zsolt 26
12. 2Móz 14,15-22 • ApCsel 18,23-19,7
13. ApCsel 2,32-40 • ApCsel 19,8-22
14. ApCsel 16,23-34 • ApCsel 19,23-40
15. Mt 18,1-6 • ApCsel 20,1-16
16. 1Kor 12,12-18 • ApCsel 20,17-38
17. Jel 3,1-6 • ApCsel 21,1-14

Szentháromság utáni 7. vasárnap

18. Jn 6,1-15 • ApCsel 2,41-47 • Zsolt 9
19. Jn 6,47-56 • ApCsel 21,15-26
20. Mt 22,1-14 • ApCsel 21,27-40
21. ApCsel 10,21-36 • ApCsel 22,1-21
22. 1Kor 10,16-17 • ApCsel 22,22-30
23. Lk 22,14-20 • ApCsel 23,1-11
24. Jel 19,4-9 • ApCsel 23,12-35

Szentháromság utáni 8. vasárnap

25. Mt 5,13-16 • Ef 5,8b-14 • Zsolt 11
26. Mt 7,7-12 • ApCsel 24,1-27
27. Lk 6,27-35 • ApCsel 25,1-12
28. Mt 5,33-37 • ApCsel 25,13-27
29. 1Kor 12,27-13,3 • ApCsel 26,1-23
30. 1Pt 3,8-17 • ApCsel 26,24-32
31. Fil 2,12-18 • ApCsel 27,1-12

AUGUSZTUS

Szentháromság utáni 9. vasárnap

1. Mt 13,44-46 • Fil 3,7-14 • Zsolt 14
2. 1Kir 3,16-28 • ApCsel 27,13-44
3. Ef 5,15-20 • ApCsel 28,1-16
4. 1Kor 10,23-31 • ApCsel 28,17-31
5. 1Kor 9,16-23 • 2Kir 2,1-18
6. Jer 1,11-19 • 2Kir 4,1-7
7. Lk 12,42-48 • 2Kir 5,1-19a

Szentháromság utáni 10. vasárnap

8. Mk 12,28-34 • Róm 11,25-32 • Zsolt 30
9. Róm 11,1-12 • 2Kir 6,8-23
10. JSir 1,1-11 • 2Kir 16,1-16
11. Jn 4,19-26 • 2kir 17,1-23
12. Róm 11,25-32 • 2Kir 17,24-41
13. JSir 5,1-22 • 2Kir 18,1-12
14. 5Móz 4,27-40 • 2Kir 18,13-37

Szentháromság utáni 11. vasárnap

15. Lk 18,9-14 • Ef 2,4-10 • Zsolt 17
16. Mt 23,1-12 • 2Kir 19,1-19
17. 1Sám 17,38-51 • 2Kir 19,20-37

18. Jn 8,3-11 • 2Kir 22,1-13
19. 1Pt 5,1-5 • 2Kir 22,14-23,3
20. Lk 22,54-62 • 2Kir 23,4-25
21. Ézs 26,1-6 • 2kir 23,26-37

Szentháromság utáni 12. vasárnap

22. Mk 7,31-37 • ApCsel 9,1-20 • Zsolt 104
23. Mt 9,27-34 • 2Kir 24,1-20
24. Mk 3,1-12 • 2Kir 25,1-21
25. ApCsel 9,31-35 • 2Kir 25,22-30
26. Jak 5,13-16 • Ezsd 1,1-11
27. Mt 12,15-21 • Ezsd 3,1-13
28. Ézs 57,15-19 • Ezsd 4,1-24

Szentháromság utáni 13. vasárnap

29. Lk 10,25-37 • 1Jn 4,7-12 • Zsolt 28
30. Mt 12,1-8 • Ezsd 5,1-17
31. Ám 5,4-15 • Ezsd 6,1-22

SZEPTEMBER

1. 5Móz 24,17-22 • Ezsd 7,1-28
2. ApCsel 4,32-37 • Hag 1,1-15
3. Jak 2,5-13 • Hag 2,1-9
4. Júd 1-2.20-25 • Hag 2,10-23

Szentháromság utáni 14. vasárnap

5. Lk 17,11-19 • Róm 8,14-17 • Zsolt 119
6. 5Móz 26,1-11 • Neh 1,1-11
7. Gal 5,22-26 • Neh 2,1-20
8. Filem 1-22 • Neh 4,1-17
9. 1Kron 29,9-18 • Neh 5,1-9
10. Jn 13,31-35 • Neh 6,1-7,3
11. 2Thessz 2,13-17 • Neh 8,1-18

Szentháromság utáni 15. vasárnap

12. Mt 6,25-34 • 1Pt 5,5-11 • Zsolt 119
13. Fil 4,8-14 • Neh 10,1.29-40
14. 1Tim 6,(3-5)6-11a • Neh 12,27-43
15. Préd 4,(4-7)8-12 • Neh 13,15-22
16. Lk 10,38-42 • Zsid 1,1-2,4

17. 1Kor 7,17-24 • Zsid 2,5-18
18. Mk 12,41-44 • Zsid 3,1-19

Szentháromság utáni 16. vasárnap

19. Jn 11,1-45 • 2Tim 1,7-10 • Zsolt 119
20. Róm 6,18-23 • Zsid 4,1-13
21. Lk 10,17-20 • Zsid 4,14-5,10
22. ApCsel 9,36-42 • Zsid 5,11-6,8
23. Fil 1,19-26 • Zsid 6,9-20
24. Jel 2,8-11 • Zsid 7,1-10
25. Róm 4,18-25 • Zsid 7,11-28

Szentháromság utáni 17. vasárnap

26. Mt 15,21-28 • Róm 10,9-18 • Zsolt 25
27. Zsid 11,1-7(8-10) • Zsid 8,1-13
28. Jak 1,1-6(7-11)12-13 • Zsid 9,1-15
29. Lk 10,17-20 • Zsid 9,16-28
30. 1Móz 16,6b-14 • Zsid 10,1-18

OKTÓBER

1. 2Móz 23,20-25(26-27) • Zsid 10,19-31
2. Mt 18,10-14 • Zsid 10,32-39

Szentháromság utáni 18. vasárnap

3. Mk 8,1-9 • 2Kor 9,6-15 • Zsolt 67
4. Mt 6,1-4 • Zsid 11,1-7
5. Mk 3,31-35 • Zsid 11,8-22
6. Énekek 8,4-7 • Zsid 11,23-31
7. Gal 5,13-18 • Zsid 11,32-40
8. Róm (14,20b-15,1)15,2-6 • Zsid 12,1-17
9. Mt 5,17-24 • Zsid 12,18-29

Szentháromság utáni 19. vasárnap

10. Mk 2,1-12 • Jak 5,13-16 • Zsolt 32
11. 2Móz 15,22-27 • Zsid 13,1-8
12. Lk 5,12-16 • Zsid 13,9-14
13. Lk 13,10-17 • Zsid 13,15-25
14. Mt 8,14-17 • Lk 12,1-12
15. Jer 17,13-17 • Lk 12,13-21
16. ApCsel 14,8-18 • Lk 12,22-34

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia

Elnök: Tamásy Éva főesperes; 18493 High Parkway, Rocky River, OH 44116; Telefon: 1 (216) 213-8414; Email: hlc.amek@gmail.com

ERŐS VÁR is published periodically by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 18493 High Parkway, Rocky River, OH, 44116. Tel.: 216-961-6895. E-mail: tamasy.eva@gmail.com. Distribution by First Class mail. Editors: Éva Tamásy and Éva Mekis. Annual subscription in USD: \$6 in the USA, \$8 from Canada, \$15 from overseas by air mail. – Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Nt Tamásy Éva és Dr. Mekis Éva. Aláírt cikkekért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 dollár, Kanadából évi 8 US dollár, tengerentúlról légipostán évi 15 US dollár. – Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. – Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc. 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. -- Minden levelezés. előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap címére küldendő. Erős Vár, 18493 High Parkway, Rocky River, OH, 44116